

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

Plats och tid	Regionens hus, köksvägen 11 och Digitalt kl. 09:00-16:00
Protokollet omfattar	§§49-65
Beslutande ledamöter	Anna-Lena Danielsson (S) (ordförande) Lars Bäckström (C) (1:e vice ordförande) Urban Lindström (S) Kenneth Andersson (S) Susanne Dufvenberg (S) Margaretha Löfgren (V) Elmer Eriksson (M) Åsa Ågren Wikström (M) Marianne Normark (L) Betty-Ann Nilsson (KD) Hans Brettschneider (MP) Margareta Gustavsson (S) ersätter Katarina Jonsson (S) Jonas Karlberg (V) ersätter Kjell Bäckman (V) (2:e vice ordförande)
Ej tjänstgörande ersättare	Per-Erik Lundmark (S) Agneta Lindström Berg (S) Joanna Forssén (M) Peter Nilsson (M) Ann-Kristin Falkman (C) Max Fredriksson (KD) Maria Lundqvist Brömster (L)
Övriga närvarande	Brita Winsa Tilda Molin Thomas A Jonsson Harriet Boström §52 Jennie Liling Ståhl §52 Camilla Andersson §52 Peter Thorén §52 Annelie Bygdén §52 Yvonne Nygren §52 Helena Bogseth §52 Göran Larsson §52 AnnaMaria Lindgren (V) §52 Veronica Berg (S) §52 Maria Larsson (S) §52 Katarina Nilsson Reian §52

Anslag/Bevis	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Hälso- och sjukvårdsnämnden		
Sammanträdesdatum	2021-04-14		
Datum för anslags uppsättande	2021-04-21	Datum för anslags nedtagande	2021-05-13
Förvaringsplats för protokollet	Diariet, Regionens hus, köksvägen 11		
Underskrift	..... Tilda Molin		

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

Justeringens plats och tid	Digitalt, 2021-04-21
Sekreterare	Tilda Molin
Ordförande	Anna-Lena Danielsson
Justerande	Lars Bäckström

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**ÄRENDELISTA**

- § 49 Justering
- § 50 Fastställande av föredragningslista
- § 51 Personalföreträdare i nämnd
- § 52 Informationer
- § 53 Månadsrapport 2021
- § 54 Kvinnors hälsa överenskommelse 2020-2022 samt redovisning av 2020 års insatser
- § 55 Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och Regioner om psykisk hälsa 2020
- § 56 Beslut om utlysning av Region Västerbottens Spjutspetsmedel för kliniskt inriktad forskning 2022-2024
- § 57 Granskning av omställning för en hållbar ekonomi
- § 58 Granskning av budgetprocessen år 2020
- § 59 Motion nr 11 - 2020. Motverka omotiverad olik cancervård
- § 60 Motion nr 31-2019 ” Höjda straffavgifter för vuxna som missar besök”
- § 61 Planeringsförutsättningar 2022-2025
- § 62 Upphandling. Röntgenutrustning, interventionell angiografi till Bild- och funktionsmedicin
- § 63 Anmälan av delegationsbeslut
- § 64 Handlingar för kännedom
- § 65 Initiativärende från Kristdemokraterna (KD) gällande personalsituationen för länets barnmorskor

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 49 Justering****Sammanfattning**

Lars Bäckström (C) utses att tillsammans med Anna-Lena Danielsson (S) justera protokollet. Justeringen sker digitalt den 21 april.

Förslag till beslut

Lars Bäckström (C) utses att tillsammans med Anna-Lena Danielsson (S) justera protokollet. Justeringen sker digitalt den 21 april.

Beslut

Lars Bäckström (C) utses att tillsammans med Anna-Lena Danielsson (S) justera protokollet. Justeringen sker digitalt den 21 april.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 50**   **Fastställande av föredragningslista**
HSN 9-2021**Sammanfattning**

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Upprättat förslag till föredragningslista fastställs.

Förslag till beslut på sammanträdet

Betty-Ann Nilsson (KD) lyfter ett initiativärende från Kristdemokraterna. Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) frågar om nämnden kan fastställa föredragningslistan med tillägg av Betty-Ann Nilssons (KD) initiativärende och finner att det godkänns.

Beslut

Upprättat förslag till föredragningslista fastställs med tillägg av Betty-Ann Nilssons (KD) initiativärende.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 51   Personalföreträdare i nämnd****Sammanfattning**

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 14 april 2021 får personalföreträdare närvara vid hela eller del av nämndens sammanträde och samtliga ärenden undantaget ärende som rör upphandling där sekretess råder. Personalföreträdarna har rätt att delta i hälso- och sjukvårdsnämndens överläggningar men inte i besluten. Vidare har personalföreträdare inte rätt att lägga förslag eller få sin mening noterad i protokollet.

Förslag till beslut

Hälso och sjukvårdsnämnden beslutar

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 14 april 2021 får personalföreträdare närvara vid nämndens sammanträde och samtliga ärenden undantaget ärende som rör upphandling där sekretess råder. Personalföreträdarna har rätt att delta i hälso- och sjukvårdsnämndens överläggningar men inte i besluten. Vidare har personalföreträdare inte rätt att lägga förslag eller få sin mening noterad i protokollet.

Beslut

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 14 april 2021 får personalföreträdare närvara vid nämndens sammanträde och samtliga ärenden undantaget ärende som rör upphandling där sekretess råder. Personalföreträdarna har rätt att delta i hälso- och sjukvårdsnämndens överläggningar men inte i besluten. Vidare har personalföreträdare inte rätt att lägga förslag eller få sin mening noterad i protokollet.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 52**   **Informationer**
HSN 10-2021**Sammanfattning**

Ledamöter i hälsa- och sjukvårdsnämnden har tagit del av informationer enligt nedan.

Månadsrapport mars

Harriet Boström, controllerstrateg, informerar nämnden om månadsrapporten per mars 2021. Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen redovisar en negativ budgetavvikelse efter mars månad 2021 på 112 miljoner kronor och en nettokostnadsökning på 2,9 procent. Under perioden har intäkterna varit 3,5 procent högre än föregående år medan kostnaderna ökat med 3,0 procent.

Både kostnader och intäkter påverkas fortsatt av den pågående pandemin. Under motsvarande period 2020 var effekter av pandemin av mindre omfattning och bokförd merkostnaden uppgick då för samma period till 1,5 miljoner kronor. För samma period 2021 uppgår nu merkostnaderna till 29 miljoner kronor. Verksamheten har fått kompensationen från staten avseende provtagning och tester men ersättning för uppkomna merkostnader hanteras under april månad.

Utöver detta informeras nämnden om hälsa- och sjukvårdens Dashboard. Det är ett nytt verktyg som håller på att arbetas fram för att lättare kunna visualisera och generera aktuella data från verksamheten. Verktöget ska kunna användas på alla nivåer inom organisationen där det finns tillgängliga data.

Ärendet återkommer i § 53

Information från utskotten

Kenneth Andersson, ordförande i utskottet för funktionshinder och samverkan (UFS), informerar nämnden om pågående arbete i utskottet. Planeringsförutsättningarna har behandlats i utskottet och inspel finns med i underlaget till nämnden. En enkät gällande samverkan med nationella minoriteter har skickats ut och kommer sammanställas. Det lyfts också ett önskemål om att rehabiliterade verksamhet (syn och hörsel framförallt) ska lyftas in i arbetet med uppskjuten vård.

Jonas Karlberg, ordförande i utskottet för primärvård och tandvård (UPT), informerar nämnden om aktuella händelser i utskottet. Även UPT har lämnat inspel till planeringsförutsättningarna. Utskottet har utöver detta bland annat genomfört studiebesök och haft uppföljning av DUGA enligt nämndens tidigare beslut. Utskottet kommer återkomma i uppföljningen av DUGA.

Information från områdeschefer

Områdescheferna för Skellefteå, Umeå och Södra Lappland informerar nämnden om det gångna året, hur pandemin påverkat verksamheterna samt vad som skett utöver pandemin.

Camilla Andersson, områdeschef Skellefteå informerar om läget. I Skellefteå har covidbelastningen varit hög, periodvis betydligt högre än i övriga länet. Ett fokuserat arbete med att minska närvarotiden i primärvården har genomförts trots pandemin.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

En stor minskning av hyrläkare inom psykiatrin har skett och det finns ett framgångsrikt arbete med ST-läkare.

Peter Thorén, TF områdeschef Södra Lappland, informerar om läget. Det finns utmaning med ett stort behov av hyrläkare inom det geografiska området. Mycket av vården går dock att bedriva på distans vilket pandemin gett exempel på. Just nu finns distriktsläkare på distans i Dorotea och liknande lösningar ses över i Vilhelmina.

Jenny Liling Ståhl, områdeschef närsjukvårdsområde Umeå informerar om läget. Pandemin har fortfarande stor inverkan på utfallet av personalkostnader och intäkter. Nämnden informeras om vilka aktiviteter som genomförs inom varje del av målbilden, vilket finns beskrivet i bifogad presentation. Ett exempel bland många är "En väg in", ett kontaktcenter för barn och ungas psykiska hälsa, som invigdes i april.

Överenskommelse för psykisk hälsa 2020

Annelie Bygdén, utredare i hälso- och sjukvårdsförvaltningens stab informerar arbetsutskottet kring överenskommelsen för psykisk hälsa 2020, vilket är en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner. Det är en ettårig överenskommelse där parterna är överens om att det långsiktiga arbetet med att stödja utvecklingen av insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa och att ge effektiv vård och stöd till personer med allvarlig problematik behöver fortsätta. Ett flertal aktiviteter har genomförts i Västerbotten, däribland nya självinläggningsplatser i Södra Lappland samt en stor utveckling för digitala lösningar för psykiatripatienter och anhörigas kontakt med vården.

Ärendet återkommer i § 55

Överenskommelse för kvinnors hälsa

Helena Bogseth, utredare i hälso och sjukvårdsförvaltningens stab informerar arbetsutskottet om överenskommelsen för Kvinnors hälsa. År 2015 inledde regeringen en satsning för att utveckla den vård som riktar sig specifikt till kvinnor. Det är en överenskommelse mellan Region Västerbotten och SKR samt Socialdepartementet som förbinder parterna att arbeta med överenskommelsens olika delar. Den handlar bland annat om att kvinnor ska känna trygghet före under och efter graviditet. För 2021-2022 finns en tilläggsöverenskommelse som fokuserar på tydlig vårdkedja, eftervård, screening för HPV samt vård för de som utsatts för sexuellt våld och könsstympning.

Ärendet återkommer i § 54

Planeringsförutsättningar

Yvonne Nygren, stabschef inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om planeringsförutsättningar och presenterar en återkopplingsrapport med mål för verksamheten 2021. Planeringsanvisningar för budgetberedning har fastställts av regionstyrelsen. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska lämna återkoppling till regionstyrelsens beredning inför beslut om regionplan vid regionfullmäktiges sammanträde i juni. Synpunkter från utskotten har arbetats in i underlaget som nämnden tar ställning till.

Ärendet återkommer i § 61

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

Utlysning av spjutspetsmedel

Göran Larsson, forsknings- och utbildningschef, informerar nämnden om utlysning av spjutspetsmedel. Region Västerbotten avsätter sedan 1995 årligen särskilda medel för så kallad spjutspetsforskning. Syftet är att säkra Västerbottens och Norra sjukvårdsregionens tillgång till högspecialiserad vård, och välutbildade medarbetare. Medlen ska fördelas till högkvalitativa projekt, som efter en treårig satsning kan utvecklas ytterligare för att bli, eller fortsätta vara nationellt och internationellt konkurrenskraftiga. För att öka både möjligheter till rekrytering och säkra tillgång till kvalificerade medarbetare med forsknings- och utbildningskompetens inom Region Västerbotten, avsätter regionen forskningsmedel till *spjutspetsprojekt* för åren 2022-2024. Med hänvisning till att både avsatta ekonomiska medel och antalet som tilldelas dessa, har varit samma sedan den strategiska satsningen började för 26 år sedan, föreslås en ökning vid denna utlysning.

Ärendet återkommer i § 56

Hälso- och sjukvårdsdirektörens information

Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar nämnden om aktuella händelser i verksamheten enligt följande:

- **Covidläget:** Vid tidpunkten för sammanträdet (2021-04-14) finns ca 45 inlagda covidpatienter varav ungefär hälften är smittfria, vissa patienter med postcovid symptom behöver ligga kvar. Regionen har tagit emot ett fåtal patienter från andra regioner eftersom det finns plats på covid IVA i Umeå. Just nu är läget mer ansträngt i andra delar av landet där Västerbotten behöver hjälpa till. Det finns ett mycket gott samarbetsklimat inom den norra regionen. Det är dock oroväckande att Västerbotten senaste veckan haft en ökad smittspridning efter en period med en stadigt nedåtgående kurva.
- **Krislägesavtal:** I ett första läge ska krislägesavtal aktiveras för att sedan kunna anvisas. Avtalet är vid sammanträdet inte anvisat vid någon enhet längre. På NUS är avtalet inaktiverat, eftersom det inte bör vara aktivt om det inte används.
- **Covid ersättning för anställda:** Tre extra semesterdagar kommer gå till vissa anställda. Det är hög prioritet på att personalen ska kunna ta ut sin sommarsemester och få nödvändig återhämtning. För att minska behovet av personal kommer verksamheten därför dras ner ytterligare under sommaren. Ett beslut har fattats om ökat löneutrymme för enheter som varit särskilt involverade på grund av pandemin. Löneförstärkningar kommer riktas till viss personal som presterat särskilt bra på enheter som belastats hårt senaste året. Dessa personalgrupper håller på att identifieras.
- **Förlossningen:** Det är ett svårt läge när det gäller att få ihop tillräckligt med personal under sommaren på förlossningen vid NUS. Förlossningen är en verksamhet som inte kan dras ned under semestertider och ett problem är att det är svårt att anställa sommarpersonal från tex södra Sverige och Finland på grund av pandemin. I nuläget kontaktas privata vårdgivare och anställda erbjuds högre ersättning för att välja att arbeta under sommaren.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

- **Länssamordningsgruppen:** En utredning har initierats av LSG Länssamordningsgruppen, för att undersöka betalningsansvar mellan kommun och region angående utskrivningsklara patienter. I september kommer utredningen vara klar.
- **Målbildsarbete:** Planeringsverktyget Stratsys är inhandlat och kommer att införas i verksamheterna 2022, vilket kommer att underlätta planering avsevärt. Ett pilotprojekt för remissflöden mellan primärvård och slutenvård kommer genomföras, mer information kring detta kommer framöver.
- **Rapport God och nära vård:** En rapport från regionens arbete med god och nära vård skickades till Socialstyrelsen den 31 mars, en förutsättning för att få fortsatta medel för god och nära vård.
- **Budgetarbetet:** Arbetet med budget är i gång och just nu görs en översyn av vilka beslut som anses "ofinansierade" och hur de ska hanteras. Det vill säga beslut som inte har fått en given finansiering.

Förslag till beslut

Informationen är delgiven.

Beslut

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- HSN 20210414 Närsjukvårdsområde Umeå
- Närsjukvård Skellefteå HSN 2021-04-14
- NSJV Område Södra Lappland

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 53**   **Månadsrapport 2021**
HSN 349-2021**Sammanfattning**

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen redovisar en negativ budgetavvikelse efter mars månad 2021 på 112 miljoner kronor och en nettokostnadsökning på 2,9 procent. Under perioden har intäkterna varit 3,5 procent högre än föregående år medan kostnaderna ökat med 3,0 procent.

Intäkterna samlat redovisar ett underskott mot budget för perioden på 9,7 miljoner kronor. I detta ingår vårdintäkter, patientintäkter och tandvårdsintäkter som fortsätter redovisa stora underskott. Underskotten vägs upp av övriga intäkter där primärvården erhållit kompensationen från staten avseende provtagning och tester för covidpandemin.

Kostnaderna redovisar ett underskott mot budget på totalt 102 miljoner kronor med en kostnadsutveckling på 3,0 procent. Störst avvikelse återfinns inom personalkostnader där underskottet mot budget uppgår till 80 miljoner kronor och kostnadsutvecklingen är 4,1 procent. Kostnaderna för övriga personalkostnader och för utomlänsvård har varit låga.

Både kostnader och intäkter påverkas fortsatt av den pågående pandemin. Under motsvarande period 2020 var effekter av pandemin av mindre omfattning och bokförd merkostnaden uppgick då för samma period till 1,5 miljoner kronor. För samma period 2021 uppgår nu merkostnaderna till 29 miljoner kronor. Verksamheten har fått kompensationen från staten avseende provtagning och tester men ersättning för uppkomna merkostnader hanteras under april månad.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Ekonomisk rapport per mars 2021 godkänns.

Beslut

Ekonomisk rapport per mars 2021 godkänns.

Beslutsunderlag

- HSN 2021-04-14

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

§ 54 Kvinnors hälsa överenskommelse 2020-2022 samt redovisning av 2020 års insatser
HSN 356-2021

Sammanfattning

I december 2019 enades Socialdepartementet och SKR tagit i en överenskommelse mellan staten och SKR. Överenskommelsen omfattar en satsning på att stärka mödrahälso- och förlossningsvården samt främja insatser för en bättre hälsa hos kvinnor. Överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner är en treårig överenskommelse där parterna är överens om att det långsiktiga arbetet med att stödja utvecklingen av insatser för att alla kvinnor och deras familjer ska känna trygghet och få en säker vård i rätt tid i samband med graviditet, förlossning och eftervård. Satsningen på förlossningsvården och kvinnors hälsa omfattar hela vårdkedjan inklusive förebyggande insatser, från mödrahälsovård till eftervård för kvinnan efter graviditet och förlossning. Medlen ska användas för vården till kvinnan under hela processen, och bidra till ökad kontinuitet oavsett hur regionen valt att organisera vården. Medel inom satsningen får även användas för insatser inom neonatalvården. Den årliga tilldelningen av medel till regioner beslutas i särskilda årliga regeringsbeslut under förutsättning att riksdagen beviljar medel.

Region Västerbotten tilldelades 24 667 106 kr för de insatser som genomfördes under 2020. Villkoren för fortsatt tilldelning är att vi följer överenskommelsens delar och fortsätter redovisa insatser inom följande områden:

- Det finns en tydlig vårdkedja med en ökad kontinuitet från graviditeten till förlossning och eftervården.
- Eftervården utvecklas och stärks.
- Rätt vård för eventuella skador och vårdskador är lätt att hitta.
- Bemanningen är sådan att det ska finnas en barnmorska eller annan person med relevant kompetens tillgänglig för den födande kvinnan under förlossningen.
- Föräldrar känner trygghet i att det finns plats för dem både före och efter förlossning, inte minst för dem som har särskilda behov eller som har långt till närmaste förlossningsklinik.
- Evidensbaserad kunskap och kunskapsstöd ska utvecklas och finnas tillgänglig för personalen för att ge stöd till att förebygga, diagnosticera och behandla förlossningsskador.
- Det finns goda förutsättningar för forskning.

Redovisningen för 2020 sändes in under föreskriven tid och i enlighet med de krav som ställts.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta

Informationen är delgiven

Beslut

Informationen är delgiven

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**Beslutsunderlag**

- Ökad tillgänglighet och jämlikhet i mödrahälso- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa år 2020, Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och regioner
- Överenskommelse Kvinnors hälsa 2020-2022 samt redovisning 2020
- Meddelande från styrelsen -Tilläggsöverenskommelse mellan staten och SKR om en personcentrerad, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård för graviditet, förlossning och eftervård 2021-2022
- Personcentrerad, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård för graviditet, förlossning och eftervård, Redovisning 2020
- Tilläggsöverenskommelse om personcentrerad, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård för graviditet, förlossning och eftervård.
- Kvinnors hälsa -hela vårdkedjan presentation AU_20210331
- §35 Kvinnors hälsa överenskommelse 2020-2022 samt redovisning av 2020 års insatser

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

§ 55   **Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och Regioner om psykisk hälsa 2020**
HSN 172-2020

Sammanfattning

Den 20 januari 2020 beslutade SKR:s förbundsstyrelse att godkänna den nationella överenskommelsen om psykisk hälsa 2020 (20/00003). Överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner är en ettårig överenskommelse där parterna är överens om att det långsiktiga arbetet med att stödja utvecklingen av insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa och att ge effektiv vård och stöd till personer med allvarlig problematik behöver fortsätta. Regeringen och SKR är överens om att det behövs tydliga incitament till förändring men också utrymme att genom lokala anpassningar utnyttja stimulansmedlen på mest effektiva sätt.

Region Västerbotten rekviderade 21 659 393kr inom ramen för överenskommelsen Insatser för psykisk hälsa 2020, samt tilldelades Västerbottens kommuner och regionen tillsammans en läns gemensam summa på 17 743 749 kr. De läns gemensamma pengarna ska enligt villkoren gå till att stärka samverkan, brukarmedverkan, suicidprevention samt finns särskilda pengar avsatta till ungdomsmottagningarna. De pengar som regionen själv förfogar över ska gå till utvecklingsarbete och mobila lösningar som syftar till att öka kvalitén på det akuta omhändertagandet vid psykisk ohälsa, insatser för barn och unga, en kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård samt psykiatrisk traumavård med ett särskilt fokus på barn och unga

De medel som följer med villkoren i överenskommelsen ska redovisas till SKR i sju olika enkäter där berörda verksamheter deltagit. Redovisningen för 2020 sändes in i föreskriven tid och i enlighet med de krav som ställts i överenskommelsen.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta:

Informationen är delgiven.

Beslut

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- §36 Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och Regioner om psykisk hälsa 2020
- Redovisning 2020 samt presentation psykisk hälsa 2021
- Nationell överenskommelse om psykisk hälsa 2020. Rapportering.
- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät Allmänna frågor
- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät Bedömning inom BUP
- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät brukarmedverkan
- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät Goda exempel på initiativ och aktiviteter

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät Handlingsplan suicidprevention
- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät Läns gemensam analys och handlingsplan
- Överenskommelse om psykisk hälsa 2020, Svar på enkät Samverkan och samarbete mellan verksamheter
- Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om psykisk hälsa 2020. Förbundsstyrelsens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

§ 56   **Beslut om utlysning av Region Västerbottens Spjutspetsmedel
för kliniskt inriktad forskning 2022-2024**
HSN 404-2021

Sammanfattning

Region Västerbotten har sedan 1995 årligen avsatt särskilda medel för så kallad spjutspetsforskning. Syftet är att säkra Västerbottens och Norra sjukvårdsregionens tillgång till högspecialiserad vård, och välutbildade medarbetare på minst samma nivå som i övriga landet. Medlen ska fördelas till högkvalitativa projekt, som efter en treårig satsning kan utvecklas ytterligare för att bli, eller fortsätta vara nationellt och internationellt konkurrenskraftiga. Region Västerbotten har under dessa 26 år genomfört nio utlysningar som tilldelats 93 spjutspetsprojekt.

Det ligger i Region Västerbottens intresse att det finns *särskilt starka och långsiktig framgångsrika och produktiva forskargrupper*. För att åstadkomma detta avser regionen att stödja de allra starkaste projekten, drivna av redan väletablerade forskare med forskargrupper som klarar utbildning av framtidens forskningsledare och därmed generationsväxlingar utan minskad vetenskaplig produktion, liksom starka och särskilt innovativa projekt drivna av juniora forskare som har goda förutsättningar att etablera självständiga och långsiktigt livskraftiga forskargrupper med god extern finansiering.

För att öka både möjligheter till rekrytering och säkra tillgång till kvalificerade medarbetare med forsknings- och utbildningskompetens inom Region Västerbotten, avsätter regionen forskningsmedel till *spjutspetsprojekt* för åren 2022-2024. Med hänvisning till att både avsatta ekonomiska medel och antalet som tilldelas dessa, har varit samma sedan den strategiska satsningen började för 26 år sedan, föreslås en ökning vid denna utlysning.

Med anledning av den mycket stora konkurrensen om meriterade medarbetare med efterfrågad kompetens, och ökade krav inom den högspecialiserade vården, föreslås nedanstående satsning. Utlysningen föreslås ökas från 10 till 15 spjutspetsprojekt, varav minst 5 projekt prioriteras speciellt inriktade för strategiska satsningar i syfte att stärka konkurrenskraften för nationell högspecialiserad vård. Varje spjutspetsprojekt föreslås få en ökad tilldelning från 870 000 kronor till 1 000 000 kronor per år. Detta innebär att varje projekt får en ökad tilldelning från totalt 2 610 000 kronor till 3 000 000 kronor fördelat under treårsperioden.

När spjutspetsatsningen startade för 26 år sedan var det en relativt hög summa att tilldelas, men med dagens ökade kostnader att bedriva kvalificerad klinisk forskning, är nuvarande tilldelning förhållandevis låg. Projektmedel som tilldelas inom ALF, har ökats till maximalt 1 miljon kronor per år för att bättre motsvara forskares behov av finansiering för att bedriva klinisk forskning. Region Västerbotten avsätter en låg summa till forskningsfinansiering, jämförelsevis med andra regioner som bedriver universitetssjukvård i landet.

Koppling till lagrum. Landstingens och kommunernas engagemang i FoU är fastställt i § 26b Hälso- och sjukvårdslagen: *"Landstingen och kommunerna ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av klinisk forskningsarbete på hälso- och*

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

sjukvårdens område samt av omfattning som behövs. Samverka med varandra samt med berörda universitet och högskolor.”

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta

Utlysningen ökas från 10 till 15 spjutspetsprojekt, varav minst 5 projekt prioriteras speciellt inriktade för strategiska satsningar i syfte att stärka konkurrenskraften för nationell högspecialiserad vård.

Varje spjutspetsprojekt får en ökad tilldelning från 870 000 kronor till 1 000 000 kronor per år. Med hänvisning till att summan för spjutspetsforskning varit densamma sedan 1995, görs en ökad strategisk satsning från 8,7 miljoner kronor till 15 miljoner kronor per år. Finansiering av spjutspetsforskning görs i budget till FoU-staben årligen, under treårsperioden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner den tionde utlysningen av Region Västerbottens spjutspetsmedel för åren 2022-2024.

Paragrafen direktjusteras.

Beslut

Utlysningen ökas från 10 till 15 spjutspetsprojekt, varav minst 5 projekt prioriteras speciellt inriktade för strategiska satsningar i syfte att stärka konkurrenskraften för nationell högspecialiserad vård.

Varje spjutspetsprojekt får en ökad tilldelning från 870 000 kronor till 1 000 000 kronor per år. Med hänvisning till att summan för spjutspetsforskning varit densamma sedan 1995, görs en ökad strategisk satsning från 8,7 miljoner kronor till 15 miljoner kronor per år. Finansiering av spjutspetsforskning görs i budget till FoU-staben årligen, under treårsperioden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner den tionde utlysningen av Region Västerbottens spjutspetsmedel för åren 2022-2024.

Paragrafen direktjusteras.

Beslutsunderlag

- §37 Beslut om utlysning av Region Västerbottens Spjutspetsmedel för kliniskt inriktad forskning 2022-2024

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 57 Granskning av omställning för en hållbar ekonomi**
HSN 1168-2020**Sammanfattning**

Av granskningen framgår att revisorerna bedömer att det finns brister i nämndens beredning av åtgärdsförslagen i omställningsplanen för en hållbar ekonomi. Revisorerna beskriver att dokumenterade underlag saknas både avseende åtgärdsförslagets bedömda besparing och kring de konkreta förändringar som verksamheterna behövde genomföra. Revisorernas slutsats är att nämnden inte undersökte förutsättningarna till besparing av 528 miljoner kronor fördelat på tre år. Revisorerna bedömer också att det finns stora brister i nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheternas arbete med genomförandet av åtgärdsförslagen i omställningsplanen.

Revisorernas rekommendation är att hälso- och sjukvårdsnämnden stärker hela sin styrkedja från planering till genomförande och uppföljning.

Med utgångspunkt i granskningarna lämnar revisorerna följande rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

-Säkerställ att de åtgärder som hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om är väl underbyggda och förankrade i verksamheten. Antaganden om besparingar ska vara analyserade och dokumenterade.

-Säkerställ att det finns en fungerande styrning av hur de åtgärder som nämnden beslutar om ska genomföras i verksamheterna. Det betyder att det ska finnas planeringsanvisningar med en tydlig idé om vad som ska förändras, på vilket sätt, med vilka resurser och inom vika tidsramar. Målsättningar för genomförandet ska vara formulerade på ett sådant sätt att de går att följa upp.

-Säkerställ att det finns en ändamålsenlig uppföljning av hur de åtgärder som nämnden beslutar om genomförs i verksamheterna och hur åtgärdernas måluppfyllelse ser ut. Det betyder att det ska finnas en beskrivning av vilka förändringar som genomförs för att nå målen och en redovisning av om målen blivit uppfyllda. Först då blir det meningsfullt att göra en ekonomisk bedömning av åtgärdernas effekter.

-Nämnden bör besluta om korrigerande åtgärder när planerade besparingar uteblir.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har upprättat ett yttrande utifrån revisionens rekommendationer.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta

Yttrandet avges enligt upprättat förslag med följande tillägg efter sista meningen i yttrandet:

...när planerade besparingar uteblir. *Nämnden kommer därför att systematiskt följa detta via återrapportering och eventuella beslut om korrigerande åtgärder.*

Paragrafen direktjusteras.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**Förslag till beslut på sammanträdet**

Lars Bäckström (C) föreslår att besluta i enlighet med (C), (M), (KD) och (L) yrkande. (Se beslutsunderlag "Yrkande från (C), (M), (KD, och (L). revisionens granskning av arbetet med omställning till hållbar ekonomi")

Beslutsgång

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut

Beslut

Yttrandet avgavs enligt upprättat förslag med följande tillägg efter sista meningen i yttrandet:

...när planerade besparingar uteblir. Nämnden kommer därför att systematiskt följa detta via återrapportering och eventuella beslut om korrigerande åtgärder.

Paragrafen direktjusteras.

Reservation

Lars Bäckström (C), Elmer Eriksson (M), Åsa Ågren Wikström (M), Marianne Normark (L) och Betty-Ann Nilsson (KD) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- §38 Granskning av omställning för en hållbar ekonomi
- Granskning av omställning för en hållbar ekonomi. Missiv

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 58 Granskning av budgetprocessen år 2020**
HSN 150-2021**Sammanfattning**

Regionens revisorer har den 29 januari 2021 överlämnat missiv gällande granskning av budgetprocessen 2020. Granskningsrapporten har tillställts hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisorernas slutsats är att hälso- och sjukvårdsnämnden inte säkerställt en ändamålsenlig budgetprocess. De anser dock att det är positivt är att regionstyrelsen beslutat om en ny budgetprocess, som nämnden omfattas av, från beredningen av budgeten för år 2022.

Med utgångspunkt i granskningen lämnar revisorerna följande rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

-Säkerställ att budgetunderlag som nämnden lämnar till styrelsen för beredning håller en tillräcklig kvalitet. Det bör finnas dokumenterade riskanalyser i underlagen som visar att budgetförslag och åtgärder med mera är genomförbara.

-Skapa förutsättningar i budgetberedningen för ändamålsenliga prioriteringar.

-Säkerställ att aktuella styrdokument för nämndens budgetberedning finns inlagda i ledningssystem.

-Skriv till fullmäktige med förslag på åtgärder om nämnden bedömer att nämnden inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har upprättat ett yttrande utifrån revisionens rekommendationer.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta

Yttrandet avges enligt upprättat förslag

Förslag till beslut på sammanträdet

Lars Bäckström (C) föreslår att besluta i enlighet med (C), (M), (KD) och (L) yrkande. (Se beslutsunderlag "Yrkande från (C), (M), (KD) och (L) gällande granskning av budgetprocessen")

Beslutsgång

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut

Beslut

Yttrandet avges enligt upprättat förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**Reservation**

Lars Bäckström (C), Elmer Eriksson (M), Åsa Ågren Wikström (M), Marianne Normark (L) och Betty- Ann Nilsson (KD) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- §39 Granskning av budgetprocessen år 2020
- Missiv Granskning av budgetprocessen år 2020
- Rapport Granskning av budgetprocessen 2020
- HSN 150 2021 - yttrande granskning budgetprocess 2020
- HSN 150 2021 Tjänsteskrivelse Revisionsgranskning Budgetprocessen 2020
- Yrkande från (C), (M), (KD, och (L) gällande granskning av budgetprocessen

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 59**   **Motion nr 11 - 2020. Motverka omotiverad olik cancervård**
HSN 255-2020**Sammanfattning**

Motionären föreslår att införa vårdcoacher inom cancervården. De standardiserade vårdförloppen (31 st införda i regionen) utgår från nationellt framtagna vårdprogram för respektive cancerdiagnos. Vårdprogrammet beskrivet bland annat bakgrund till sjukdomen, diagnostisering, primärbehandling, rehabilitering och hantering av recidiv. Till vårdprogrammet finns kopplat en vårdförloppsbeskrivning som ytterligare beskriver arbetsprocessen för hur det standardiserade vårdförloppet ska genomföras samt en kodningsvägledning som beskriver hur koder för mätning av ledtid ska utföras. Allt i syfte att patienten ska omhändertas på samma sätt oavsett var i landet man bor eller vem man är. Vid många kliniker och för många diagnoser i regionen finns också kontaktsköterskor som till viss del fungerar som stöd och coach, en funktion som man får tillgång till när man diagnostiserats med någon form av cancer. Det finns alltså ett redan pågående arbete genom vårdprogram och standardiserade vårdförlopp för att säkra en jämlik cancervård.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso-och sjukvårdsnämnden att besluta

Motionen avslås

Förslag till beslut på sammanträdet

Elmer Eriksson (M) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) frågar nämnden om motionen ska avslås eller bifallas och finner att den avslås.

Beslut

Motionen avslås

Reservation

Elmer Eriksson (M) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- §40 Motion nr 11 - 2020. Motverka omotiverad olik cancervård
- Motion nr 11 - 2020. Motverka omotiverad olik cancervård
- Svar på motion 11-2020 HSN 255-2020 Ojämlig cancervård
- HSN 255 2020 Tjänsteskrivelse Motion 11 2020 Ojämlig cancervård

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

§ 60   **Motion nr 31-2019 ” Höjda straffavgifter för vuxna som missar besök”**
HSN 1118-2019

Sammanfattning

Motionären föreslår höjda straffavgifter för vuxna som missar besök och hänvisar bland annat till en undersökning från kirurgkliniken i Mora. Där framkommer att 13 procent av inbokade operationer inte blir av, vilket i vissa fall beror på patientens fritidsaktiviteter eller resor. Motionären menar att samma problematik bör finnas i Västerbotten och föreslår därför en höjning av avgifter för vuxna som missar besök.

Av motionssvaret framkommer att enligt 2019 års för Region Västerbottens siffror är det 7,5% (1.584st) av planerade operationer där patienten uteblir eller avbokar sig. Dock är det bara 2,3% (485st) som sker sent och 0,8% (166st) som inte hör av sig eller inte dyker upp alls (24h innan planerad operations tid), vilket försvårar att kalla annan patient till den avbokade operationen. I dessa fall faller betalningsansvar ut. Region Skåne och region Dalarna vilka motionären hänvisar till tar idag ut en avgift för uteblivet besök vid sjukvårdande behandling (ex operation) på ca 300 SEK. I Region Västerbotten är motsvarande summa 200 SEK. En höjning av avgiften skulle kunna övervägas och en viss effekt kan eventuellt förväntas av en avgiftshöjning. Det är dock svårt att förutse hur de, ändå relativt få, sent avbokade besöken genom en höjning av avgiften skulle minska i antal.

Motionen föreslås vara besvarad.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta

Motionen anses besvarad

Förslag till beslut på sammanträdet

Lars Bäckström (C), Marianne Normark (L), Elmer Eriksson (M), Åsa Ågren Wikström (M) och Betty-Ann Nilsson (KD) yrkar på att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) ställer förslagen mot varandra och finner att motionen ska anses besvarad.

Beslut

Motionen anses besvarad

Reservation

Lars Bäckström (C), Marianne Normark (L), Elmer Eriksson (M), Åsa Ågren Wikström (M) och Betty-Ann Nilsson (KD) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**Beslutsunderlag**

- §41 Motion nr 31-2019 ” Höjda straffavgifter för vuxna som missar besök”
- Svar på motion 31-Höjda straffavgifter för vuxna som missar besök HSN 1118-2019
- Motion nr 31-2019 Höjda straffavgifter för vuxna som missar besök

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 61**   **Planeringsförutsättningar 2022-2025**
HSN 290-2021**Sammanfattning**

Hälsa- och sjukvårdsnämnden har beretts möjlighet att återkoppla till Regionstyrelsen avseende föreslagna planeringsförutsättningar som tagits fram inför beredning av Regionplan 2022. Nämnden har utgående från föreslagen mall upprättat och lämnat sina synpunkter i bifogat PM.

Förslag till beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar att fastställa upprättad återkopplingsrapport och lämna över till regionstyrelsen för vidare hantering.

Paragrafen direktjusteras.

Förslag till beslut på sammanträdet

Lars Bäckström (C) föreslår att tillägga "tydligt ledarskap" under mål nr 7 på sidan 3 i rapporten.

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) frågar om nämnden kan godkänna upprättat förslag till beslut med tillägg av Lars Bäckströms (C) förslag och finner att det godkänns.

Beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar att fastställa upprättad återkopplingsrapport, med tillägget "tydligt ledarskap" under mål nr 7 på sidan 3 i rapporten, och lämna över till regionstyrelsen för vidare hantering.

Paragrafen direktjusteras.

Beslutsunderlag

- UPT Återkopplingsrapport för nämnd planeringsansvisningar - bilaga
- §42 Planeringsförutsättningar 2022-2025
- §19 Planeringsförutsättningar 2022-2025
- §23 Planeringsförutsättningar 2022-2025

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

§ 62 Upphandling. Röntgenutrustning, interventionell angiografi till Bild- och funktionsmedicin
HSN 492-2021

Sammanfattning

Beslut om att starta upphandling på grund av utbyte av interventionsutrustningar IR/INR. Utrustningar som används till neuroradiologiska och allmänradiologiska interventionella ingrepp. Exempel på användningsområden där utrustningarna krävs är trombektomier, behandling av kroppspulsåderbräck, åderbräck i hjärnans kärl, dränering av bölder i buken, behandling av stopp i urin och gallvägar, stoppa akuta livshotande blödningar i kärl eller organ samt behandling av blodproppar i vener och artärer.

Förslag till beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar:

Upprättat förslag till upphandlingsdokument fastställs. Upphandlingen får inledas.

Beslut

Upprättat förslag till upphandlingsdokument fastställs. Upphandlingen får inledas.

Beslutsunderlag

- projektfil_Administrativa föreskrifter - 2021-04-12T151439.218
- projektfil_1001_3A-A40-P04
- projektfil_Utvärderingsmodell - 2021-04-12T151707.194
- projektfil_Skakrav - 2021-04-12T151648.115
- projektfil_Leverantörsbilagor - 2021-04-12T151614.209
- projektfil_Avtal_vara (53)
- projektfil_Artikelspecifikation (99)

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 63 Anmälan av delegationsbeslut****Sammanfattning**Anmälan av utskottsprotokoll

Arbetsutskottets protokoll från 2021-03-31

Utskottet för primärvård och tandvård. Protokoll från 2021-03-26

Utskottet för funktionshinder och samverkan. Protokoll från 2021-03-30

Beslut fattade av hälso- och sjukvårdsdirektörenHälso och sjukvårdsdirektörens beslut som fattats med stöd av delegation.
Förteckning.Beslut fattade på vidaredelegationBeslut som fattats med stöd av vidaredelegation från hälso- och sjukvårdsdirektören.
Förteckning.Beslut fattade av hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande

Doseddispensering, öppenvård. Tilldelningsbeslut. HSN 1161:3-2020

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

Delegationsbesluten är anmälda och informationen är delgiven.

Beslut

Delegationsbesluten är anmälda och informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott. Protokoll § 32-44
- Utskott för funktionshinder och samverkan. Protokoll § 19-24
- Hälso- och sjukvårdsnämndens utskott för primärvård och tandvård. Protokoll § 15-21
- 210414 Hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut som fattats med stöd av delegation. Förteckning
- 210414 Beslut som fattats med stöd av vidaredelegation från hälso- och sjukvårdsdirektören. Förteckning

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14**§ 64 Handlingar för kännedom****Förslag till beslut**

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

Handlingarna är delgivna.

Beslut

Handlingarna är delgivna.

Beslutsunderlag

- Patientnämnden, protokollsutdrag § 24. Sammanställning av Covid 19-ärenden
- Norra sjukvårdsregionförbundet, Årsredovisning 2020
- Tilläggsöverenskommelse om personcentrerad, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård för graviditet, förlossning och eftervård.
- Meddelande från styrelsen -Tilläggsöverenskommelse mellan staten och SKR om en personcentrerad, tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård för graviditet, förlossning och eftervård 2021-2022
- Ny studie från Vårdföretagarna om uppskjuten vård, Skrivelse

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2021-04-14

§ 65   **Initiativärende från Kristdemokraterna (KD) gällande
personalsituationen för länets barnmorskor**
HSN 496-2021

Sammanfattning

Ärende initierad av Betty-Ann Nilsson (KD).

Förslag till beslut

Ordförande Anna-Lena Danielsson (S) föreslår att ärendet ska anses vara besvarat med hänvisning till bifogat underlag "Svar Initiativärende: personalsituation barnmorskor"

Betty-Ann Nilsson (KD) yrkar på att ärendet ska bifallas.

Beslutsgång

Ordförande Anna-Lena Danielsson frågar nämnden om initiativärendet ska anses vara besvarat eller bifallas och finner att det ska anses vara besvarat.

Beslut

Initiativärendet anses vara besvarat.

Reservation

Betty-Ann Nilsson (KD) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Initiativärende från Kristdemokraterna (KD) gällande Personalsituationen för länets barnmorskor
- Svar Initiativärende: personalsituation barnmorskor